

Boverkets mål och handlingsplan för klimatanpassning

Beslut

Boverket beslutar att anta dessa mål och handlingsplan för klimatanpassning.

Inledning

Boverket vill uppnå målen för klimatanpassning genom proaktivt arbete med åtgärder som bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Målen bygger på underlaget i Boverkets klimat- och sårbarhetsanalys från 2019¹.

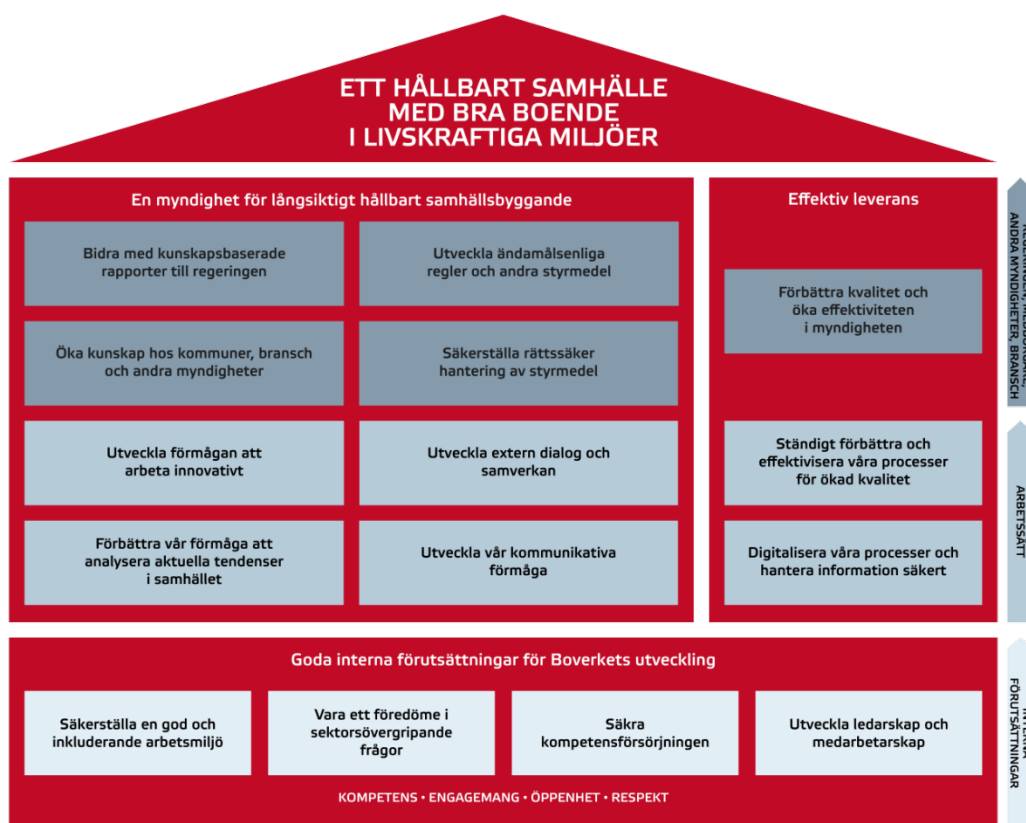
De åtgärder som behövs inom klimatanpassning på Boverket bedöms i klimat- och sårbarhetsanalysen, på kortare sikt (1–5 år), framför allt beröra arbete med föreskrifter, allmänna råd, vägledningar och annan kunskapsspridning samt samordning av det nationella klimatanpassningsarbetet.

Mål och handlingsplanens delmål är utformade för att passa relevanta mål i Boverkets målkarta, se figur 1. Arbetet med klimatanpassning följs upp

- inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen
- redovisas till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) som förordningsmyndighet
- genom Boverkets regeringsuppdrag att **Samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön**².

¹ Boverkets diarienummer 5604/2019.

² Uppdraget att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön följer av ändring i förordningen (2012:546) med instruktion för Boverket, se SFS 2018:1095 samt ett särskilt regeringsuppdrag om detta (regeringsbeslut M2018/0176/K1).

Figur 1. Boverkets målkarta

Boverkets mål för klimatanpassning

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.³

Boverkets mål för klimatanpassning ansluter till **Nationell strategi för klimatanpassning** och består av ett övergripande mål och fyra delmål. I dessa delmål beskrivs åtgärder på en övergripande nivå som visar hur Boverket avser arbeta med klimatanpassning på kort sikt.

Övergripande mål

Boverket ska stärka samhällets motståndskraft mot klimatiförändringar på lång sikt avseende den byggda miljön genom reglerande och vägledande insatser i fysisk planering, byggande och förvaltning.

Boverkets övergripande mål för klimatanpassning sammanfaller med syftet i arbetet med regeringsuppdraget **Samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön**.

³ Nationell strategi för klimatanpassning. Prop 2017/18:163, länk: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2018/03/prop.-201718163/> hämtat 2021-01-19.

Av de områden som regeringen enligt **Nationell strategi för klimatanpassning** pekat ut som särskilt angelägna för klimatanpassning är, enligt Boverkets egen klimat- och sårbarhetsanalys, följande fyra områden mest relevanta för Boverkets verksamhet:

- Ras, skred och erosion som hotar samhällen, infrastruktur och företag.
- Översvämningar som hotar samhällen, infrastruktur och företag.
- Höga temperaturer som innebär risker för hälsa och välbefinnande för människor och djur⁴.
- Brist i vattenförsörjningen för enskilda, jordbruk, och industri.

Delmål 1

Boverket ska bidra till bättre samordning och kommunikation mellan de statliga myndigheterna i det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön.

Målsättningen för arbetet med delmål 1 i Boverkets Mål och handlingsplan är att bidra till ökad samverkan mellan statliga myndigheter som arbetar med klimatanpassning för den byggda miljön, bland annat genom utåtriktade och samverkansinriktade insatser som kommunikation och kunskapsförmedling. Arbetet med regeringsuppdraget i sin helhet sammanfaller med delmål 1 samt delvis med delmål 2 och 3 och beskrivs mera i detalj i en fastställd projektplan⁵.

De tre större åtgärdsteman för arbetet med uppdraget att **Samordna nationellt arbetet med klimatanpassning för den byggda miljön** beskrivs kortfattat nedan. Dessa åtgärdsgrupper, som också anges i projektplanen, bedrivs inom ramen för regeringsuppdraget. Fokus för aktiviteterna är genomgående kommunernas behov.

Åtgärdstema:

1. Samverkan och påverkan. Boverket samverkar med SMHI, SGI, länsstyrelserna och MSB samt SKR. Andra myndigheters uppdrag och aktiviteter analyseras i syfte att hitta synergier och undvika dubbelarbete.
2. Kunskapsförmedling och dialog. Anordna eller delta inom utåtriktade aktiviteter såsom att anordna kommunkonferens eller delta i klimatanpassningskonferenser och möten.
3. Vägledning och verktyg. Producera och bidra till andras produktion av lärorika exempel, ta fram rapporter, utveckla boverket.se med vägledning om klimatanpassning, andra visuella format och utbildningsinsatser.

Delmål 2

Boverkets arbete med klimatanpassning bidrar till ökad kunskap hos kommuner, bransch och andra myndigheter.

⁴ Inkluderar vegetationsbränder.

⁵ Boverkets diarienummer 3952/2018.

I arbetet ingår att uppmuntra det regionala och lokala klimatanpassningsarbetet, samt ge stöd i form av expertkunskaper och vägledningar.

Åtgärder:

1. Arbete med ”Utvecklingsområde klimatanpassning”, ett av flera utvalda strategiska utvecklingsområden med fokus på kapacitetsuppbyggnad inom myndigheten. Denna åtgärd har initierats av enheten Strategisk planering.
2. Utveckla vägledning om klimatanpassning specifikt för detaljplaneprocessen på PBL kunskapsbanken och Boverket.se. Arbetet bedrivs inom ramen för samlingsaktiviteten **Hälsa, risk och säkerhet i samhällsplaneringen**.
3. Medverka i nationella och övergripande samverkansgrupper och projekt kring olika klimatanpassningsfrågor. Denna åtgärd bedrivs delvis inom ramen för delmål 1 men även genom andra engagemang från Boverkets medarbetare.

Delmål 3

Boverket bidrar till att stärka samhällets motståndskraft mot klimatförändringar genom att utveckla ändamålsenliga regler och andra styrmedel.

I arbetet mot målet ingår att följa och analysera att nuvarande och kommande regler och styrmedel inte motverkar målet. I arbetet ingår även att när nya eller ändrade föreskrifter eller allmänna råd tas fram, säkerställa att dessa bidrar till det övergripande målet.

Åtgärder:

1. Att genomföra en förstudie för att se om det finns några motstående konflikter. Ansvar för denna åtgärd ligger på enheten Strategisk planering.

Åtgärder som kan bli aktuella 2022:

2. Ta fram allmänna råd om översvämningsrisker.

Delmål 4

Boverket ska ha hög intern kompetens, verka för god kunskapsspridning och interna samarbeten inom klimatanpassning samt att klimatanpassning ska vara en integrerad del i ordinarie verksamhet.

Åtgärder:

1. Klimatanpassning arbetas in i de riktlinjer och målsättningar som ska utvecklas för krisberedskap enligt beslut om Boverkets risk- och sårbarhetsanalys⁶. Ansvar för denna åtgärd ligger på Boverkets ledning.

⁶ Boverkets risk- och sårbarhetsanalys, länk: <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2019/boverkets-risk--och-sarbarhetsanalys/> hämtat 2021-01-19.

2. Ansvar tydliggörs för internt arbete med **Klimatanpassningsförordningen**⁷ och en ny post (aktivitet) tas fram samt tids- och resurssätts. Ansvar för denna åtgärd ligger på enheten Strategisk planering.
3. Arbete med ”Klimatanpassning internt”. I denna åtgärd ingår bland annat att sammanställa ett internt kunskapsstöd, genomföra en intern kartläggning av de verksamheter där klimatanpassning särskilt bör beaktas, uppdatera klimat- och sårbarhetsanalysen, mål och handlingsplan samt redovisning enligt 12 § i klimatanpassningsförordningen samt medverka vid SMHI:s träffar. Ansvar för denna åtgärd ligger på enheten Strategisk planering.
4. Boverket verkar för att bättre implementera jämställdhet i det arbete som görs om klimatanpassning. Ansvar för denna åtgärd ligger på enheten Strategisk planering.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Utredare Fredrik Olsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Robert Johannesson och uppdragsledare Nilla Thomsson deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Fredrik Olsson
utredare

⁷ Förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete, länk: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-20181428-om-myndigheters_sfs-2018-1428 hämtat 2021-01-19.